

T.C.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/34510
61654

Sayı : 54045643/610- 25
Konu : Soru Önergesi

03...01/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 03.12.2013 tarihli ve 43452547-120.00-7/34510-258798 sayılı yazı,
b) 06.12.2013 tarihli 31853594-610-2-6478-6752 sayılı yazı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazı ile Başbakanlığa gönderilen ve İlgi (b)'de kayıtlı yazı ile Başbakanlıktan Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/34510 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1 - Görüş 7/34510 (3 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
Esas No :7/34510

15 Kasım 2013 tarihinde Ekonomi Gazetecisi Cem Seymen'in hazırlayıp sunduğu CNN TURK televizyon kanalında yayınlanan "Para Dedektifi" adlı programda Şanlıurfa İlindeki tarım alanlarının ve çiftçilerin içler acısı durumu gösterilmiş, Şanlıurfa'da "Kırmızı biber" in tarladan satış fiyatının 10-20 kuruş olduğu ancak ürünün perakende satış fiyatının 10 TL'ye kadar çıktığı çiftçilerin maddi zararlara uğradıkları, özellikle çiftçilerin tarım alanları için su ihtiyaçlarını karşılamada büyük zorluklar yaşadıkları konuları işlenmiştir.

Programda çiftçilerin, suyun tarım arazilerine pahalı fiyatlardan satılması ve mazot fiyatlarının yüksekliği dolayısıyla maliyetlerin tarladan satış fiyatlarından çok yüksek olması nedeniyle tarım alanlarını ekmeyerek terk ettikleri de kamuoyuna görüntülerle sunulmuştur. Programda ayrıca toprak zehirlenmesi konusu da işlenmiş ve tarım arazilerinin gittikçe zehirlenerek doğal yapılarını kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kaldıkları da ispatlayıcı görüntülerle yayınlanmıştır. Bu bağlamda,

- SORU 1)** 2012 ve 2013 (15 Kasım Tarihi) yıllarında Şanlıurfa'da toplam ekilebilir tarım alanlarının toplam miktarı ne kadardır?
- SORU 2)** Şanlıurfa'da 2012 ve 2013 (15 Kasım Tarihi) yıllarında toplam ekilebilir tarım alanlarının ne kadarlık bölümünde ekim gerçekleştirilmiştir?
- SORU 3)** Şanlıurfa'da 2012 ve 2013 (15 Kasım Tarihi) yıllarında topraklarını ekmekten vazgeçerek terk eden çiftçilerin, köylülerin sayıları nedir?
- SORU 4)** Şanlıurfa'da çiftçilerin ürettikleri mahsulleri çok düşük fiyatlardan satmak zorunda bırakılmalarının sebepleri nelerdir?
- SORU 5)** Şanlıurfa'da 2012 ve 2013 yıllarında çiftçilerin, tarım alanlarında kullandıkları bir metreküp su için ödedikleri bedel ne kadardır?
- SORU 6)** 2012 ve 2013 yıllarında Şanlıurfa'da çiftçilerin, tarım alanlarında kullandıkları bir metreküp mazot için ödedikleri bedel ne kadardır?
- SORU 7)** Şanlıurfa'daki tarım arazilerinin verimliklerini yok etmeye başlayan "Toprak Zehirlenmesi"nin boyutlarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak için uygulanan projeler nelerdir?
- SORU 8)** Şanlıurfa'daki tarım alanlarının toprak PH değerleri 2003-2013 yılları arasında periyodik olarak bilimsel yöntemlerle ölçülmekte midir?
- SORU 9)** Ölçümler hangi kurum ya da kurumlar tarafından yapılmaktadır?
- SORU 10)** Şanlıurfa'da toprak PH değerinin "6,5"dan düşük olduğu tarım alanlarının toplam miktarı ne kadardır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10) Bakanlığımızca, Şanlıurfa ilimizde tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla önemli oranda destek aktarılmış ve birçok konuda yatırım projeleri uygulanmıştır.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli destek verilmektedir. Bu kapsamda üreticilere; 2003 yılından itibaren mazot desteği, 2005 yılından itibaren kimyevî gübre desteği, toprak analizi

J. A

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

desteği ve sertifikalı tohum ve fidan destekleri verilmekte olup, bu destekler ile üretim maliyetlerinin önemli bir kısmının karşılanmasına katkı sağlanmaktadır.

2003 yılında ilk kez başlatılan mazot destekleme uygulaması kapsamında 2003-2013 döneminde Şanlıurfa'ya toplam 263,5 Milyon TL destek verilmiştir.

2005 yılında doğrudan üreticiye ödenmeye başlayan gübre desteklemesi kapsamında ise 2005-2013 döneminde Şanlıurfa'ya toplam 233,4 Milyon TL destek verilmiştir.

Tarımsal ürün fiyatları serbest piyasa ekonomisi şartları içerisinde oluşmakta olup, Bakanlığımızın doğrudan müdahale etme imkanı bulunmamaktadır. Ancak Bakanlığımızca üretici örgütlerinin kurulması, gelişmesi ve pazarlama altyapılarının güçlendirilmesi konularında gerekli destek sağlanmaktadır. Bakanlığımız İl Müdürlüklerince, örgütlenme ve kooperatifleşme ile ilgili çiftçi toplantıları yapılmakta ve eğitimler düzenlenmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımızca "Pazarlama Bilgi Sistemi" adıyla bir proje hazırlanmakta olup, proje; Türkiye'de tarımsal faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiliklere haiz işletmelere yol gösterici ve veri sağlayıcı bir kaynak olacaktır.

Bakanlığımızca üretici örgütlerinin tarımsal ürünlerinin pazarlama çalışmalarına da gerekli katkı sağlanmaktadır. Bu kapsamda, Bakanlığımızca ürün ve ürün grubunda asgari ilçe düzeyinde 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa tabi olarak Tarımsal Üretici Birliklerinin kuruluşu yapılmaktadır.

Şanlıurfa İlindeki tarım arazilerinde yüksek taban suyu, tuzlu, alkali ve tuzlu-alkali toprakların ıslahına yönelik, Şanlıurfa Harran Ovası kapalı drenaj ve TİGH projeleri 2010-2014 yılları yatırım programında ihalesi yapılmış ve çalışmalara başlanmıştır. Projeler tamamlandığında toplamda 55.000 ha. alanın arazi ıslahı tamamlanmış olacaktır. Proje alanlarında toprak PH değerinin "6,5"dan düşük olduğu tarım alanı bulunmamaktadır. Toprak PH ölçümleri Bakanlığımız toprak analiz laboratuvarları ile Bakanlığımızca yetkilendirilmiş özel toprak laboratuvarlarında bilimsel yöntemlerle ölçülmektedir.

Bununla beraber sulardaki nitrat miktarını ölçmek üzere Şanlıurfa ilinde 76 adet gözlem istasyonu kurulmuştur. Bunların 4 tanesi yüzey, 72 tanesi yer altı gözlem istasyonudur. Yer altı sulamalarındaki gözlem kuyularında yapılan ölçümlere göre nitrat miktarı 50 mg/L'den yüksek 24 istasyon tespit edilmiştir.

Tarım alanlarına ilişkin veriler ülke bazında TÜİK tarafından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan alınan bilgiye göre;

Sulama birliklerince işletilen sulama ücretlerinin belirlenmesi ve uygulanması işlemleri 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu ve Ana Statü hükümleri uyarınca birlik meclisinin yetki alanında bulunmaktadır.

Sulama tesislerinin fiziki yönden kötüye gidişlerini önlemek, sulama birliklerinin mali yönden güçlenmelerini sağlamak ve sulama birliklerince yürütülen işletme ve bakım işlerinin istenilen nitelikte yerine getirilmesini temini maksadıyla 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu

1 3

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

çıkarılmıştır. Kanununun 6. madde 15. fıkra (1) bendinde, “*sulama birliği meclisince su kullanım hizmet bedelinin Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan yılı sulama tesisleri işletme ve bakım ücret tarifelerinde dekar başına tespit edilen en düşük ücret tarifesinden aşağı olmamak üzere belirleneceği*” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda son olarak, 2011 ve 2012 yıllarında çıkarılan önceki iki tarifedeki eşik ücretlerde herhangi bir artış yapılmadan hazırlanan “2013 Yılı Su Kullanım Hizmet Bedeli Tarifeleri” 21.12.2012 tarihli ve 28504 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2012/4005 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. Ancak, su kullanım hizmet bedeli tarifeleri ile ilgili gelen talepler sebebiyle, 25.06.2013 tarihli ve 28688 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2013/4885 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile söz konusu tarifede değişiklik yapılmıştır. Tarifede yapılan değişiklik ile sulamaların gruplarına ilişkin yeni bir düzenleme ve eşik ücretlerde ürün çeşitlerine göre; %40 ile %60 arasında değişen oranlarda indirim yapılmıştır.

Şanlıurfa-Harran sulamasında sulanan bitki çeşitleri pamuk (%76) ve hububat (%24) şeklinde olup, bu ürünler için 2012 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen asgari su kullanım hizmet bedeli: pamuk için cazibe sulamalarında 30 TL/da, pompajlı sulamalarda 60 TL/da, hububat için cazibe sulamalarında 19 TL/da, pompajlı sulamalarda 25 TL/da’dır.

2013 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen revize (indirimli) tarifede asgari su kullanım hizmet bedeli ise pamuk bitkisi için cazibe sulamalarında 16,20 TL/da, pompajlı sulamalarda 24 TL/da, hububat bitkisi için cazibe ve pompaj sulamalarında 10,20 TL/da’dır.

J